

כלים ושברי כלים

מרים רייסלר

טוֹשֶׁעַ יֵד כִּי רָחוּ סַעֲפֵי אֶ:
עַז ס ע מִי שֶׁ הָלַךְ יֵא
טוֹשֶׁעַ שֶׁס סַעֲפֵי אֶ:
עַז פ מִי שֶׁ הָלַךְ יֵא
טוֹשֶׁעַ שֶׁס סַעֲפֵי אֶ:

מוסף רש"י

שממשכנין על הצדקה.
נטילים משכנות על צדקה
שפסקו עליו ואילו נטמן,
ראפילו בע"ש. שהאדם
טרוד (קדושין טו). פורטין.
פרוטות של נחשת שגבו
לצדקה ושמשותף אותם
מחליות לרין לפורטן כספן
(פסחים יג). מחליטין פרוטות
נחשת כספן כסף מפני
שהפרוטות מתעפשות
ונפסלות (ב"מ דח). תמחוי.
מאכל שגובין מבעלי חיים
לחלק לעניים בכל יום (שם)
מאכל לחם ומיני מאכל שגובין
לחלק (פסחים יג). ואין
מורכין לעצמן. שמה
יחשדום שלקחום בזול (שם).

מוסף תוספות

א. דהקופה דבר קצוב
הוא על כל אחד ואחד,
ואין הגבאין מוסיפין ולא
גורעין, אבל תמחוי אינו
דבר קצוב אלא לפי צורך
שעה היא נגבית לעניי
עולם. ר"ף. ב. לפיכך
רשאין לשנותן לצרכי
ציבור. רבינו יונה. ג. היאך
כפה אותו בשביל צדקה.
תוס' תמונות מט:
ד. בדבין מרומה צריך
לחקור העדים בטוב עד
שיתבאר האמת ואז יודנו
אותו לאמתו. תוס' מגילה
טו: ה. ר"ל דשבעתיים
היינו שבע כפול שבע,
ושבעתיים כאור שבעת
ימים, מכפיל בעוד שבע,
שהן שמ"ג. ערוך. ועין
רע"ב. א.

רבינו גרשום

נהרג בחרב מינויל.
דמתלכלך בדמו: נגבית
בשנים. משום דמתחלקת
לעניי העיר ודבר קצוב

משכנאל ליד הגבאי אסור לשנותה
(ו) לדבר הרשות הכא שזני העיר
משנים אותה שאני לפיכך מותר לשנותה
אפילו לדבר הרשות ואפילו צאה ליד
הגבאי וכן היה ר"ת נוהג לתת מעות
הקופה לשומרי העיר לפי שעל דעת
זני העיר נותנים¹ אותם: **ב"י** הא
דרבא אכפיה. אחר היה עמו דאין
עושין שררה על הצבור פחות מז'
ולא חשיב ליה² מפני כבודו של רבא:
אכפיה לרב נתן. וא"ת³ והא
צפרק כל הצער (חולין
דף קי: ושם ד"ה כל) אמר כל מ"ע
שמתן שררה⁴ [כתובה] צלדה אין
צ"ד של מטה מזהירים עליה וגבי
צדקה כתיב כי פתוח תפתח את ירך
לו וכתיב כי בגלל הדבר הזה יצרכך
(דברים טו) ואר"ת דהאי כפיה
צדכרים כמו כפייה (א) ועל צפרק
נערה שנתפתחה (כתובות דף נג.).
ועוד תירץ דהכא קבלו עליהם שיכופו
אותן הגבאי ולר"י נראה דצדקה
כופין משום דאית צה לאו דכתיב
זה לא תאמץ את לבבך ולא תקפוץ
וגו' ולר"צ צ"ל נראה דהא דאין צ"ד
מוזהרין על מלות עשה שמתן
(ו) שכן צלדה היינו דאין נענשין
וכן משמע צירושלמי דהמוכר את
הספינה והיהא דכל הצער (שם)
דלא היה מוקיר אצוה וכפתוהו ואמר
להו שצקוהו ה"פ אינכם מוזהרין
לעכריו עד שיעשה כשאר מלות
עשה דאס א"ל עשה סוכה ולולב
ואינו עושה מכין אותו עד שתלך
נפשו דלאמר צהכותב (תמונות דף פו:
ושם) ונע"ע תוס' תמונות מט: ד"ה אכפיה
ותוס' חולין קי: ד"ה כל: **דיין אמת**
לאמתו. אמת לאפוקי דין מרומה
אע"ג שהעדים מעידין אותו (א) [אין
מחמסין אותו] כיון שידועים שמסקרים⁷
כדרשנין (בסנהדרין דף קז: א.) [צ"ל
בשבעות ל: לאמתו שלא יטו את הדין

סברא האי קא מינוול והאי לא קא מינוול
ואבע"א קרא² יקרב בעיני ה' המותה לחסידיו
רעב קשה מחרב איבעית אימא (א) סברא
האי קא מצטער והאי לא קא מצטער איבעית
אימא קרא³ טובים היו חללי חרב מחללי
רעב שבי [קשה מכולם] דכולהו איתנהו ביה:
תנו רבנן⁴ קופה של צדקה נגבית בשנים
ומתחלקת בשלשה נגבית בשנים⁵ שאין
עושים שררות על הצבור פחות משנים
ומתחלקת בשלשה כדיני ממונות⁶ תמחוי
נגבית בשלשה ומתחלקת בשלשה שגבויה
וחלוקה שוים תמחוי בכל יום קופה מערב
שבת לערב שבת תמחוי לעניי עולם קופה
לעניי העיר וירשאים בני העיר לעשות קופה
תמחוי ותמחוי קופה ולשנותה לכל מה
שירצו וירשאין בני העיר להתנות על המדות
ועל השערים ועל שכר פועלים ולהסיע על

קיצתן אמר מר אין עושין שררות על
הצבור פחות משנים מנא הני מילי אמר רב
נחמן אמר קרא⁴ והם יקחו את הזהב וגו'
שררות הוא דלא עבדי⁵ והא הימוני מהימן
מסייע ליה לרבי חנינא דאמר רבי חנינא
מעשה וומינה רבי שני אחין על הקופה מאי
שררותא דאמר רב נחמן אמר רבה בר
אבוה לפי ד' שממשכנין על הצדקה ואפילו

דקופה דקאמרת עלה לפי שאין עושין
שררה על הצבור כו': **אפילו בע"ש.**
שיש פתחון פה לצעה"צ לומר טרוד אני:
ופקדתי וגו'. אלמא אסור למשכן:
אמיר. עשירי: **גבאי צדקה.** המשכילים
אל דל מהו לרין: **מלמדי סינוקוס.**
מלדיקי רבים הן שמלמדין וממנכין
אותן בדרך טובה: **שצקסיה להמונותיך.**
שהיית רגיל ללמדם בלמונה וללמד
ולישב על גבם תמיד: **דעסאי להסם.**
למנוקות: **ורבנן מאי.** תלמידי חכמים
העוסקים בתורה תמיד מאי כתיב
זהו: **לפרוש זה מזה.** מפני החשד שלא
יאמרו זה הגובה יחידי דעתו לגנוב:
אזל זה פורש לחנוט וזה לשער. זה
לגבות מיושבי השער וזה לגבות
מיושבי החנות ובלבד שיראו שניהן
כאחד: לא יתנס לסוך כיסו. שלא
יאמרו מעות של צדקה הוא גונב:

שחשדו שרירותם שגבו לוקחין ד' ע' כסף
לפי שהפרוטות של נחשת
מחליות: ואין פורטין לעצמם. פן
יחשדום שפורטין בזול: **אין מונין אוסם**
שנים שנים. פן יאמרו שנים הוא
נטול ואינו מונה אלא אחד: **אליפי**
דני נישפא. מחללות של צית הכנסת
משום דמזוני להו ממעות הקופה:
ואתני

בע"ש איני והא כתיב⁵ ופקדתי על כל לוחציו ואמר ר'
יצחק בר שמואל בר
מרתא משמיה דרב ואפי' על גבאי צדקה לא קשיא⁶ והא דאמיד הא דלא אמיד
כי הא דרבא אכפיה לרב נתן בר אמי ושקיל מיניה ארבע מאה זוזי לצדקה

והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע וגו' (המשכילים יזהירו כזוהר הרקיע) זה
דיין שדן דין אמת לאמתו ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד אלו גבאי
צדקה במתניתא תנא והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע זה דיין שדן דין אמת
לאמתו וגבאי צדקה ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד אלו מלמדי תינוקות
כגון מאן אמר רב כגון רב שמואל בר שילת דרב אשכחיה לרב שמואל בר
שילת דהוה קאי בגינתא א"ל שבקתיה להימנותך אמר ליה (א) הא תליסר
שנין דלא חזיא לי והשתא נמי דעתאי עליהו⁷ ורבנן מאי אמר רבינא
וואוהביו כצאת השמש בגבורתו ת"ר⁸ גבאי צדקה אינן רשאין לפרוש זה
מזה אבל פורש זה לשער וזה לחנות⁹ מצא מעות בשוק לא יתנם בתוך כיסו

הוא יקחו את הזהב ואת
התבולת ואת הארנון ואת
התולעת השני ואת השש:
שמות כח ה
5 והיו בניו בקרם ויגדלו
לפני תבן ופקדתי על כל
לחציו:
6 והמשכילים יזהירו כזוהר
הרקיע ומצדיקי הרבים
ככוכבים לעולם ועד:
דניאל יב ג
7 כן יאבדו כל אויביו וְ
וְאֶהְיֶה כְּצֶאֱת הַשֶּׁמֶשׁ
בְּגִבְרָתוֹ וְחִשְׁקֵי הָאָרֶץ
אֶרְבָּעִים שָׁנָה:
שופטים ה לא

הוא יקחו את הזהב ואת
התבולת ואת הארנון ואת
התולעת השני ואת השש:
שמות כח ה
5 והיו בניו בקרם ויגדלו
לפני תבן ופקדתי על כל
לחציו:
6 והמשכילים יזהירו כזוהר
הרקיע ומצדיקי הרבים
ככוכבים לעולם ועד:
דניאל יב ג
7 כן יאבדו כל אויביו וְ
וְאֶהְיֶה כְּצֶאֱת הַשֶּׁמֶשׁ
בְּגִבְרָתוֹ וְחִשְׁקֵי הָאָרֶץ
אֶרְבָּעִים שָׁנָה:
שופטים ה לא

גליון הש"ס

תוס' ד"ה כי בו' מפני
בבדו של רבא. ופעין
דאיתא ב"ה דף כ ע"ב
גיטין דף ג ע"ב סנהדרין דף
יא ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' רעב קשה ממרר
איבעית אימא קרא ואיבעית
אימא סברא אב"א סברא
האי קא מנטער: (ב) שם
א"ל לאו הא האידנא
מליקס שנין דלא מוסיף לי:
(ג) שם אין מונין אותן שנים
שתיים אלא: (ד) תוס' ד"ה
ולשנות וכו' משנאל ליד
הגבאי אסור לשנות הכא
כל"ל ומינות לדבר הרשות
נחמק: (ה) ד"ה אכפיה וכו'
כמו כפייה רב פפא לרב
יהודה כפי נערה: (ו) בא"ד
שמתן שכרה כותובה צלדה:

רבינו גרשום (המשך)
בקופה. ואפי' בע"ש דטרידי
אינשי בתיקון מאכלם: הא

אמר מר אין עושין
שררות על
הציבור פחות
משניים

מנא הני מילי?
אמר רב נחמן
אמר קרא "והם
יקחו את הזהב
..."

שררות הוא דלא
עבדי הא הימוני
מהימן

מסייע ליה לרבי
חנינא דאמר רבי
חנינא מעשה
ומינה רבי שני
אחין על הקופה

אמר מר: אין עושין
שררות על הציבור
פחות משניים

מאי שררותא?

שררות הוא דלא עבדי,
הא הימוני מהימן

מנא הני מילי?

❌
"ופקדתי על כל
לוחציו" – ואפילו
על גבאי צדקה

לפי שממשכנין על
הצדקה ואפילו
בע"ש

הא דלא אמיד

הא דאמיד

רבא אכפיה לרב נתן

מסייע ליה לרבי חנינא
דאמר רבי חנינא
מעשה ומינה רבי שני
אחין על הקופה

אמר רב נחמן אמר
קרא "והם יקחו את
הזהב ..."

לראות את התמונה הכללית – ללימוד ולחזרה

נושא	פרק	דפים בגמרא	הרחבות ששייכות לנושא	שאלות חזרה	למדתי?	חזרתי?
8	האם ע"פ המשנה יש איסור במצווה ע"י עבירה? (תשובה - תלוי באוקימתא), איך להימנע מהדסים גזולים, דין "סוכה גזולה"	ג	מהמשנה בכט: עד לא. "לאחר שבעה נמי יהיב ליה דמי"	https://drive.google.com/file/d/0B63j7GL7VjNwSDdCcDVyeD-JzNm8/view?usp=sharing שאלות 1-2		בערך
9	פסול משום הדר - מחלוקת רבי יהודה וחכמים על חובת הדר בלולב ובאתרוג	ג	המשנה בכט: , ודף לא. מ"תנא יבש פסול" עד לא: "הדר באילנו משנה לשנה"	https://drive.google.com/file/d/0B63j7GL7VjNwSDdCcDVyeD-JzNm8/view?usp=sharing שאלה 4 https://drive.google.com/file/d/0B63j7GL7VjNwRm9URXVQ-Q24xUXc/view?usp=sharing כל השאלות		בערך

לראות את התמונה הכללית –

צדקה – דף סיכום בשאלות היסוד בסוגיות הצדקה

(ח ע"ב ת"ר שורה 16 עד ט ע"א "במלכותא" 4 שורות מלמטה)

השאלה	תשובה לשאלה:	הוכחה לכך:	המקור
1 איך מסודרים כספי הקהילה לטיפול בעניים שבה?			
2 מה קשה לגבאים בחלוקת כספי צדקה?			
3 מה קשה לגבאים בגביית כספי צדקה?			
4 <u>אלה צעדים חייבים לנקוט גבאים על מנת שלא יחשדו בהם הבריות?</u>			

לימוד תוספות – עימוד

תוספות בבא בתרא ח ע"ב

ולשנות' לכל מה שירצו –

נראה לר"ת דיכולים לשנותו אף לדבר הרשות

(1) אף על גב דאמרינן בערכין בפ"ק (דף ו: ושם)

האי מאן דנדב שרגא לבי כנשתא אסור לשנותה לדבר הרשות

(2) ואמר נמי התם

האומר פרוטה זו לצדקה עד שלא באה ליד הגבאי מותר לשנותה

משבאה ליד הגבאי אסור לשנותה לדבר הרשות

הכא שבני העיר משנים אותה שאני

לפיכך מותר לשנותה אפילו לדבר הרשות ואפילו באה ליד הגבאי

וכן היה ר"ת נוהג לתת מעות הקופה לשומרי העיר לפי שעל דעת בני העיר נותנים אותם.

וכלי נוסף – עזרה במחשב/נייד

ולשנותה

+

שאלות רקע

+

הסבר התוספות

+

שאלות סיכום

+

סיכום

+

דף ח ע"ב ד"ה כי

(א) ונברשת ד: וטין: (ב) בבל
הפרים מדיקין חמי פרס
ונלכאורא מ"ש פלאה וצריכן
ליישב: מ"ש חוס' שנה
לשנה: ד"ה מעצירין חמי ועיין
במהרש"ל בח"א שמד על
פלאה ו' ונכנס לשנת בדוקה
בשניו הגירסא קמא שלא
בתקומתו דהיינו הל' פרס שנה
חמיב: (ג) פלאה מ"ש שנה
קמא: (ד) (חוספ' פלאה פ"ד)
(ה) ינא אמר מר עקיבא ט'
(ו) ט' לפירושה רש"י
(ז) כ"ה: ו' הדעות

(א) (ג'רסות ד: וש"נ.) (ג) ככל
הספדים מדויקים כמי פרוס
ולמאור הוא פליא וזריז
לייב ע"פ מ"ס חס' שנת
הה: (ה) מ"ס חס' חס' וזריז
במהרש"א כח' שנת על
פליא וזריז נכנס לשנת בדוק
בצויר הירס' אש' שנת
בתקומתו וזריז הלא פרוס שני
(מכז.) (ג) פליא פ"ח מ"א שנת
קח. (ד) (חוס' פליא פ"ד.)
(ס) י"א אמר מר עוקבא ר',
(ו) פליא לפרוס' רש"י,
(ז) כח' : (ח) הרשט.

וְלֹא יִחְשְׁבוּ אֶת הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת הַכֶּסֶף עַל
יָדָם לְתֵת לַעֲשֵׂי הַמְּלָאכָה
כִּי בִּאֲמִנָּה הֵם עֹשִׂים:

וְלֹא יִחְשְׁבוּ אֶת הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת הַכֶּסֶף עַל
יָדָם לְתַתּוֹת לַעֲשֵׂי הַמְּלָאכָה
כִּי בִּאֲמִנָּה הֵם עֹשִׂים:

מלכים ב יב טז
2 וַיְהִי כִּבְרֹאֲתָם כִּי רָב
הַכֶּסֶף בְּאֵרֹן וַיַּעַל סֹפֶר
הַמֶּלֶךְ וַיִּחְבְּלוּ הַגְּדֹל וַיִּצְרוּ
וַיִּמְנוּ אֶת הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא
בֵּית יְיָ מַלְכִּים ב יב יא
3 הָלוֹא פָּרַס לָרֶעֶב לַחֲמֹךְ
וְעֲנִיִּים מְרוֹדִים תְּבִיא בֵּית
כִּי תִרְאֶה עָרֹם וְכִסְתּוּ
וּמִבְשֹׁרֶךְ לֹא תִתְעַלֵּם:

ישעיהו נח ז
4 והעמדנו עלינו מצות
לכת עלינו שלשית השקל
בשנה לעברת בית
אלהינו: נחמיה י לג
5 והיה מעשה הצדקה
שלום ועברת הצדקה
השקט ובטח צד עולם:
ישעיהו לב ז

6 תַּחַת הַנְּחֻשֶׁת אָבִיא וְהִבֵּי
וּתַחַת הַכְּרֹזֶל אָבִיא כֶּסֶף
וּתַחַת הַעֲצִים נְחֻשֶׁת וּתַחַת
הָאֲבָנִים בְּרֹזֶל וְשִׁמְתִי
פְּקֻדֹתַי שְׁלוֹם וְנִגְשִׁיךְ
צִדְקָה: יִשְׁעֵיהוּ ס יז

(ה) גמ' הנהי טעמ' בל"ז
ויתביש ב"ר נחמק: (א) שם
ליתום אבדו ל"ז וסא טעמ'
היה: (ג) דש"י ד"ה
שעלן לראוי וס' העומים
ל"ז תמלסלס בל"ז וס'תם
לגסס נחמק: (ד) ד"ה עולא
וס' עזכר לה להוורט וס'
החבורות בלעקתן:
(ה) תוב' ל"ז תחז טחמק
ותחת למחז בשילד' דס'
לראוי לא: (ו) ד"ה שבת וס'
לעזכרס' ד"ה: (ז) ד"ה
ל"ז וס' למח' לו מן הקוסס
כ"ש שנס אחרים בל"ז וס'תם
היטע דעטסס בל"ז

(ה) גמ' הנהי טעמ' בל"ז
ויתביש ב"ר נחמק: (א) שם
ליתום אבדו ל"ז וסא טעמ'
היה: (ג) דש"י ד"ה
שעלן לראוי וס' העומים
ל"ז תמלסלס בל"ז וס'תם
לגסס נחמק: (ד) ד"ה עולא
וס' עזכר לה להוורט וס'
החבורות בלעקתן:
(ה) תוב' ל"ז תחז טחמק
ותחת למחז בשילד' דס'
לראוי לא: (ו) ד"ה שבת וס'
לעזכרס' ד"ה: (ז) ד"ה
ל"ז וס' למח' לו מן הקוסס
כ"ש שנס אחרים בל"ז וס'תם
היטע דעטסס בל"ז

[illegible][illegible]

ואתני עלה איהו נמי עבד חד ייסא ואתני
עלה רב אשי אמר אנא יתנינני נמי לא
צריכנא כל דקא אורחא דידא אתי
למסך **היינא** יחיבנא ליה הנהו ⁽⁶⁾ בי תרי
טבחי **עבדי** **היינא** בהדי הדדי דכל מאן
דעביד ביהוה דחם ייה נקרוינא למשכיה אול
חד מנייהו עבד דמא דתריה ידעו למשכיה
אתו לקמיה דרבא חייבנא דבא לשלומי
איתיביה רב יימר בר שלמיא לרבא ולהסיע
על קיצתם לא אהדר ליה רבא אמר רב פפא
שפיר עבד דלא אהדר ליה מיד ⁽⁷⁾ "ה"מ היכא
דליכא אדם חשוב אבל היכא דאיכא אדם
חשוב לאו כל כמיניהו דמתנו ת"ר אין
מחשבין בצדקה עם גבאי צדקה ולא בהקדש
עם הגזברין ואע"פ שאין ראה לדבר זכר
לדבר שנאמר ולא יחשבו את האנשים
אשר יתנו את הכסף על ידם לתת לעושי
המלאכה כי באמונה הם עושים א"ר אלעזר
אע"פ שיש לו לאדם גזבר נאמן בתוך ביתו
יצור וימנה שנאמר יוצורו וימנו אמר רב
הונא בודקין למוזנות ואין בודקין לכסות
⁽⁸⁾ "א בעית אימא קרא ואי בעית אימא סברא
אב"א סברא האי קא מבוי והאי לא קא מבוי
אי בעית אימא קרא ⁽⁹⁾ הלא פרוש לרעה
לחמד בש"י כתיב פרוש ויגדל חכמה ויגדל

כתיב ³ כי תראה ערום וכסיתו כי תראה
לאחר רוב יהודה אמר בודקין לכסות ואין
בודקין למונות אי בעית אימא סברא ואי
בעית אימא קרא אי בעית אימא סברא האי
קמצערא ליה והאי לא קמצערא ליה אי בעית
אימא קרא הכא כתיב הלא פרום לרעב
לחמך פרום לאחר וכדקרינן והתם כתיב
כי תראה ערום וכסיתו כשיראה לך תניא
כוותיה דרב יהודה אמר כסוני בודקין אחריו
פרנסוני אין בודקין ² תנן התם ¹ אין פוחתין
בפנסוני מכבד בפנסוני מארבע סאין במלע ¹ לו נותנין לו
פרנסת לינה מאי פרנסת לינה אמר רב פפא ² פוריא ובי סדיא שבת נותנין לו
מזון שלש סעודות תנא ⁷ אם היה מחזיר על הפתחים אין נוקטין לו ההוא

וואַצ"פ שאין ראיה דאָרבר ובר דאָרבר. ראייה גמורה איז דאָס
האט שוין לעיקים געוויס: **אין** פּוּחֹתִין לעני העובר
למקום מכבד בפניוֹדיוֹן ב'ו'. הכנר עולה שעה ציגט זיך
ממן ממאָה לחנוני והוא מוזן שתי סעודות דעמא פּערק זיך
מסמטין (עריציוֹן 97 ע"ב) וחסה לר' **א**

וואַצ"פ שאין ראיה דאָרבר ובר דאָרבר. ראייה גמורה איז דאָס
האט שוין לעיקים געוויס: **אין** פּוּחֹתִין לעני העובר
למקום מכבד בפניוֹדיוֹן ב'ו'. הכנר עולה שעה ציגט זיך
ממן ממאָה לחנוני והוא מוזן שתי סעודות דעמא פּערק זיך
מסמטין (עריציוֹן 97 ע"ב) וחסה לר' **א**

דברקן כל כתבי (שנ"ד ק"ח).
 וס' משמע שהוא רגילות דאיכא
 סעודה בזהדי דקאמר התם דמי
 אזיל מלוינוא ליה סעודה בזהדי
 דמי אזיל לאו בריקין אזיל ואיכא למא
 נותנין ליה שני סעודות ד' לו כסעודה
 אחת^א הויא סעודה דאיכא בזהדי
 יאכל מיד וסעודה שנותנין לו עכשיו
 יוליכנו עמו ונראה לר"י דאין מחלקין
 תמחוי בלילה לפי שאין יכולין להבחין
 למי נתנו ולמי לא נתנו כן משמע
 ממדקאמן ליה נותנין לו פרנסתו לילה
 ומפרש דהיינו פורא וזי סדיא אבל
 כבר אין נותנין לו ולכן נותנין לו ב'
 סעודות שיאכל אחת בלילה ואחת
 למחר^ב דמי אזיל לאו בריקין אזיל^ב
 ועומא דבעינן שפא יתן ריקס דלמין
 דותהי נמי דעל פת כסלו נמי שאין
 לו ולא יהא רעב כל כך אבל אין
 לפרש דהטעם שמה לא יגיע ציון
 היהודים והוא לו מה לאכול דאי
 חיישינן ובהי היה ליתן לו שלש
 סעודות כי גס בלילה לא ימנו אף
 כשיגיע ציון היהודים שאין מחלקין
 תמחוי בלילה ואין לומר דלעולם
 מחלקין ולכן נותנין שנים דחיישינן
 שמה לא יגיע ציון היהודים שמה
 פעמים אחי נמי לא חיישינן אלא
 לפסע אחת והשינה נותנין לו כדי
 שיהא לו פת כסלו דאס כן הימי
 קאמר התם דמלויין ליה סעודה אחת
 בזהדי ואס י' לחוש שמה לא יגיע
 ציון היהודים היה לו ליתן שנים לכך
 נראה מדפרשיש: **שבת** נותנין
 לו מוזן שלש סעודות. פירוש בשבת
 בזהדי^א א' אומן שמי סעודות שנתן
 לו אמתול בערב שבת אכל ליל שבת
 ושבת שחרית ושלש סעודות שנותנים
 לו בשבת יאכל אחת בשבת סעודה
 שלישית ואחת למחואי שבת ושלשית
 ישאר לו למחר דברך שלא יתן ריקס
 ואין להאריך וקשה לרש"א דאי דתקן
 במסכת פאה (פ"ח מ"ו) ומייתי לה

א מיי פֿינד מהלך
ממירה הלכה יא פנה
קען טושיע' זימ פֿי
ספען דא וטושיע' יי
א מיי פֿינד
ממירה ענינים הלך יא פנה
קען טושיע' יי
רנו ספען ב:
ג מיי ש פֿינד
פנה ש טושיע' יי
ד ה מיי ש הלך
פנה ש טושיע' יי
רנ ספען ד:
מיי ש הלך וטושיע'
ש ספען ג:
ו מיי ש הלך פנה
ש טושיע' יי
רמט ספען ב:
ז פנה ש פֿינד
פנה ש פֿינד קען טושיע'
ש ספען ה:

א מיי פֿינד מהלך
ממירה הלכה יא פנה
קען טושיע' זימ פֿי
ספען דא וטושיע' יי
א מיי פֿינד
ממירה ענינים הלך יא פנה
קען טושיע' יי
רנו ספען ב:
ג מיי ש פֿינד
פנה ש טושיע' יי
ד ה מיי ש הלך
פנה ש טושיע' יי
רנ ספען ד:
מיי ש הלך וטושיע'
ש ספען ג:
ו מיי ש הלך פנה
ש טושיע' יי
רמט ספען ב:
ז פנה ש פֿינד
פנה ש פֿינד קען טושיע'
ש ספען ה:

ונפליין"ט. יללה.

[illegible]

וְאֵלֶּיךָ יִשְׁכְּבוּ וְיִשְׁתַּחֲוּוּ
 שִׁדְּחוּ לְעֵינֵי הַיְּהוָה
 שִׁיחֲוֵהוּ עַל עֵינֵי הַיְּהוָה
 לֵאמֹר כִּי אִם הָיָה
 לְמִיתוֹת בְּרָקָה אֲרֻחָהּ
 תֵּאָרֵץ. לֵאמֹר לִי מִנְּחוֹן לִי
 כִּי בָּנוּת לִי שֶׁאֵין
 שִׁכְלִי עַל אֲשֶׁרֶה
 דָּרַב אֲשִׁי הִיא הָאֵל
 וְיִתְּנֵהוּ בִי יְדֵעַ הוּא
 וְיִתְּנֵהוּ בִי תִרִי
 וְיִתְּנֵהוּ בִי אֲשֶׁרֶה
 שִׁשְׁחֻשָׁתוֹ מִיִּשְׁכָּבִי קִרְוָה
 וְיִתְּנֵהוּ בִי חֲמִידָה וְיִתְּנֵהוּ
 בִי לְשֶׁלֶם דְּמִי הַתּוֹר
 וְיִתְּנֵהוּ עָלַי בְּצִדְתִּי.
 וְיִשְׁאֵל קִרְוֹנוֹ לִי
 עַל אֲנִי; וְיִתְּנֵהוּ
 בִּי לְחֵלְתוֹת הַלְּהִיטֵה עַל
 (הִיא לְפָנֶיךָ אֲשֶׁרֶה)
 וְיִתְּנֵהוּ לְפָנֶיךָ אֲבֵל
 כִּי אִם חֲשׂוֹב. וְלֹא
 קִמָּה אֶל תִּתְּנֵהוּ
 וְיִתְּנֵהוּ אֲדָמָה אֲדָמָה
 אִם חֲשׂוֹב כִּי אִם
 אֲדָמָה לְנִשְׁכֵּי אֲבֵל
 אִם חֲשׂוֹב נִשְׁכֵּי אֲבֵל
 קִמָּה: אִם חֲשׂוֹב. מִבְּרֵי
 הַיְּהוָה עֲבָדָיו. מִבְּרֵי
 נִתְּנוֹ אֶת אֲדָמָה
 אֲדָמָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 אֲדָמָה אֲדָמָה אֲדָמָה
 וְכִי לִרְבֵּי בְּבִי
 וְכִי לִרְבֵּי מִקְשֵׁי
 (מִבְּרֵי אֲבֵל) אֲבֵל
 וְכִי אֲבֵל בְּרֵי מִקְשֵׁי
 קִדְשֵׁי חֵן אֲדָמָה גְּדוּלָּה
 בְּעַבְדֵּי
 וְיִתְּנֵהוּ בִּי
 בְּעַבְדֵּי

אנסיין מתוך התוספות

ערכין ו ע"א

ת"ר: סלע זו לצדקה, עד שלא באתה ליד גבאי - מותר לשנותה, משבאתה ליד גבאי - אסור לשנותה. איני? והא רבי ינאי יזיף ופרע! שאני רבי ינאי, דניחא להו לעניי דכמה דמשהי מעשי ומייתי להו. ת"ר: ישראל שהתנדב מנורה או נר לבית הכנסת - אסור לשנותה. סבר רבי חייא בר אבא למימר: לא שנא לדבר הרשות ולא שנא לדבר מצוה; אמר ליה רב אמי, הכי אמר רבי יוחנן: לא שנו אלא לדבר הרשות, אבל לדבר מצוה מותר לשנותה, מדאמר ר' אסי אמר ר' יוחנן: עובד כוכבים שהתנדב מנורה או נר לבית הכנסת, עד שלא נשתקע שם בעליה - אסור לשנותה, משנשתקע שם בעליה - מותר לשנותה, למאי? אילימא לדבר הרשות, מאי איריא עובד כוכבים? אפילו ישראל נמי! אלא לדבר מצוה, וטעמא דעובד כוכבים הוא דפע, אבל ישראל דלא פעי שפיר דמי.

רש"י -

רבי ינאי - גבאי הוה ויזיף מעות הצדקה לצורכו ופרע. **דכמה דמשהי** - רבי ינאי דלית ליה זוזי למפרע ניחא להו לעניי. **דמעשה** - רבי ינאי לציבורא ואמר דלית ליה מעות לחלק לעניי וכופה אותם לצדקה ואיכא רווחא לעניי. **מנורה** - כמשמעה. **נר** - קרוישוי"ל של כסף או של זהב. **מדאמר ר' אסי כו'** - כלומר מדנקט ר' אסי עובד כוכבים דפע וצועק למה שניתם ממה שנתתי מכלל דישראל דלא פעי שרי לשנוי לדבר מצוה דאי בישראל אסור ל"ל למנקט עובד כוכבים. **שלא נשתקע שם בעליה ממנה** - שעדיין אומרים זו היא מנורה נדבתו של פלוני עובד כוכבים. **אסור לשנותה** - דפע. **ולמאי** - קאמר ר' אסי דאסור לשנותה אילימא כו'.

שאלות אנסין

מהי שאלת הגמרא על הברייתא הראשונה מהנהגתו של ר' ינאי?
איך מיישבת הגמרא את הנהגתו של ר' ינאי עם דברי הברייתא הזו?
איך מבין רבי חייא בר אבא את הברייתא השנייה, ואיך מבין אותה ר' יוחנן?
איך לומדת הגמרא שלפי ר' יוחנן ניתן לשנות נדבה לדבר מצוה אחר?
"וטעמא דעובד כוכבים הוא דפעי אבל ישראל דלא פעי שפיר דמי" – הסבירי
דברים אלה של הגמרא.

מי יזכה ברכב?

דעתנו המנומקת של _____

שהחפץ הוא: של האורחת\של המארחת\של שתיהן ולכן יחלוקו

(10 נק') הסיפור במילים שלכן: _____

(5 נק') השאלה העומדת בפניכן היא: _____

(25 נק') לדעתנו, הבעלות ברכב היא של _____ מפני ש... (כאן עליכן לצטט מקור, להסביר במילים שלכן את מה שכתוב במקור, ואז להסביר איך המקור הזה מוכיח את דעתכן בעניין)

(25 נק') הוכחה נוספת לכך שהרכב שייך ל _____ היא (כאן עליכן לצטט מקור, להסביר במילים שלכן את מה שכתוב במקור, ואז להסביר איך המקור הזה מוכיח את דעתכן בעניין)

(25 נק') אולם, היה ניתן לטעון _____ מפני ש (אחת האפשרויות האחרות) (כאן עליכן לצטט מקור, להסביר במילים שלכן את מה שכתוב במקור, ואז להסביר איך המקור הזה מוכיח את דעתכן בעניין)

(10 נק') והסיבה שלדעתנו זאת לא גישה נכונה היא (כאן עליכן להסביר איך המקור הזה מוכיח את דעתכן בעניין, או לפחות לא סותר אותה)
